МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

В. І. Чуєнко
Характеристика стандартів та нормативно-правової бази Європейського Союзу у сфері штучного інтелекту *479*

А. Барінов
Позитивні дії як чинник інклюзивного розвитку: досвід США та перспективи для освітньої політики *483*

С. Кузьмич
Вплив нової соціальної реальності на правове тлумачення MPC conditions у міжнародному комерційному праві *485*

С. В. Резнік
Огляд та подальший вплив на ведення господарської діяльності Закону України № 4196-IX *487*

Д. Євдокимов
Перспективи законодавчого посилення державної підтримки цивільних осіб, позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії *489*

Н. С. Лаврик
Адміністративно-правові аспекти діяльності органів виконавчої влади у сфері підприємництва (КАП) *491*

В. В. Котов
Правові аспекти міжнародного співробітництва в рамках Європейського Союзу: вплив на державну соціальну політику *493*

О. І. Мацак
Реформування податкової системи України в умовах внутрішніх та зовнішніх викликів з метою запобігання фінансовим злочинам *495*

О. С. Лаврик
Правові механізми захисту особи при розслідуванні злочинів проти життя та здоров'я *496*

М. П. Мельник
Правові механізми захисту права власності в Україні в умовах сучасних викликів *497*

Д. О. Кірюшин
Підвищення ефективності правосуддя та врегулювання проблемних питань у сфері нерухомості в Україні *498*

В. А. Бортник
Особливості захисту інформації про фізичну особу *499*

Я. В. Голобородько
Напрями діяльності Військової служби правопорядку та проблеми у сфері підтер дисципліни серед військовослужбовців *501*

В. О. Заросило
Проблеми вивчення антикорупційного права у вищих навчальних закладах *503*

6. Закон України “Про звернення громадян”. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр
7. *Битяк Ю., Луценко Д.* Доктрина адміністративного права України: еволюція та перспективи подальшого розвитку. *Право України*. 2021. № 10. С. 44–59.
8. Офіс ефективного регулювання (BRDO). *Аналітичні матеріали*. URL: https://brdo.com.ua
9. Кодекс адміністративного судочинства України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15

В. В. КОТОВ
аспірант, МАУП, м. Київ

ПРАВОВІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В РАМКАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВПЛИВ НА ДЕРЖАВНУ СОЦІАЛЬНУ ПОЛІТИКУ

Сучасні інтеграційні процеси та розширення міжнародного співробітництва України з Європейським Союзом формують нові виклики та можливості для державної соціальної політики. В умовах післявоєнної відбудови та соціальної вразливості населення особливого значення набуває гармонізація національного законодавства з європейськими стандартами, зокрема у сфері соціального захисту, зайнятості, гендерної рівності та інклюзії. Актуальність теми зумовлена потребою в інституціональному оновленні державної політики та необхідністю адаптації до принципів європейського права, закладених у Хартії основних прав ЄС і Європейському соціальному стовпі .

Метою дослідження є аналіз правових засад міжнародного співробітництва у сфері соціальної політики в межах ЄС та визначення їх впливу на реформування соціального сектору в Україні. Дослідження ґрунтується на компаративному аналізі документів ЄС, актів вторинного права, рішень Європейського суду з прав людини, а також сучасних аналітичних звітів Європейської комісії й наукових публікацій .

Міжнародне співробітництво в межах Європейського Союзу справляє зростаючий вплив на формування державної соціальної політики України, зумовлюючи потребу в її переосмисленні відповідно до загальноєвропейських підходів та стандартів. У процесі інтеграції до правового поля ЄС українська соціальна політика поступово трансформується, набуваючи рис відкритості, інклюзивності та цілеспрямованості на потреби найвразливіших категорій населення. Це зумовлено не лише політичними зобов’язаннями, взятими Україною в рамках Угоди про асоціацію з ЄС, а й глибшими системними викликами, пов’язаними з наслідками війни, соціальною дезінтеграцією та демографічною кризою.

Правові засади такого співробітництва мають багаторівневий характер. Європейський соціальний стовп, який проголошує право кожного на рівний доступ до якісної освіти, охорони здоров’я, соціального забезпечення та гідної праці, виступає основою сучасної моделі соціального права ЄС. Хоча більшість соціальних питань і надалі залишається в компетенції держав-членів, механізми координації, взаємного узгодження політик та обмін передовими практиками створюють своєрідну “м’яку

силу" права ЄС, що впливає на національні рішення. Наприклад, застосування принципу субсидіарності дозволяє Європейському Союзу встановлювати загальні орієнтири й стандарти, не порушуючи при цьому автономії національних урядів у питаннях соціального захисту.

На практиці це відображається у таких інструментах, як Європейський соціальний фонд+, який надає фінансову підтримку проєктам, спрямованим на зайнятість, інклюзію, професійну адаптацію та підвищення кваліфікації. Для України, яка поки не є державою-членом, однак прагне до повноправного вступу, надзвичайно важливо вивчати та застосовувати відповідні моделі на етапі гармонізації правової системи. Так, у Польщі, Литві та Словаччині успішно діють програми активної соціальної підтримки, розроблені на основі європейських принципів, що забезпечили зниження рівня бідності, розвиток соціального підприємництва та зміцнення місцевих громад.

Для України впровадження подібних підходів означає не просто адаптацію законодавства, а і переосмислення функціонування соціальних інституцій. Реформа соціальних служб, яка включає електронізацію процесів, уніфікацію процедур, створення відкритих реєстрів та підвищення прозорості, має стати одним із напрямів конвергенції з ЄС. Особливу роль у цьому відіграє правова просвіта населення, посилення спроможності місцевого самоврядування, а також імплементація судової практики Європейського суду з прав людини щодо захисту соціальних прав.

У результаті встановлено, що правова модель ЄС передбачає активне використання механізмів координації соціальних політик на рівні держав-членів за принципом субсидіарності. Це дозволяє ЄС впливати на ключові напрями соціальної політики — без прямого втручання у національні компетенції. Ефективність правового впливу вбачається у трансфері європейських практик до національного рівня. Зокрема, Польща та Словаччина успішно впровадили програми підтримки соціально вразливих категорій населення в межах Європейського соціального фонду+, що стало основою для стійкості соціальної сфери. Для України важливим є врахування цих моделей з адаптацією до національного контексту — через реформи соціальних служб, електронізацію послуг, підвищення правової обізнаності громадян та зміцнення локального самоврядування у сфері соціального забезпечення .

Таким чином, правові аспекти міжнародного співробітництва в рамках ЄС формують нові вектори розвитку української соціальної політики. Це передбачає не лише імпорт норм і стандартів, а й глибоку трансформацію ціннісних засад, на яких базується взаємодія держави та громадянина в соціальній сфері. У довгостроковій перспективі така інтеграція сприятиме формуванню сталого, справедливого й орієнтованого на людину соціального середовища.